

Малий Клаус і Великий Клаус¹

Жили собі в однім містечку два чоловіки з однаковими іменами. Обох їх звали Клаусами, але один мав четверо коней, а другий — лише одного. А щоб тих чоловіків можна було якось розрізнити, того з них, хто мав четверо коней, називали Великим Клаусом, а того, хто мав

¹ Казку створено 1835 р. і вперше опубліковано того самого року у першому випуску першого тому «Казок, розказаних дітям». У передмові до одного з пізніших випусків (1837) Андерсен згадав її серед тих казок, що «цілком виникли в середовищі нашого народу», і «ніде на чужині подібні до них не траплялися» (поряд із казками «Кресало», «Принцеса на горошині» і «Дорожній товариш»).

одного коня, — Малим Клаусом. Ану послухаймо, як їм велося, бо це неабияка історія!

Цілісінький тиждень Малий Клаус мусив був орати ниву Великому Клаусові єдиним своїм конем. Лише раз на тиждень Великий Клаус позичав йому чотирьох коней, і то було щонеділі.

— Гаття! — хвацько стьобав батоном Малий Клаус по спинах п'ятьох коней, наче то були його власні коні.

Сяло ясне-преясне сонечко, дзвони на дзвіницях сповіщали про службу Божу, ошатно вбрані люди з псалтирями в руках простували до церкви слухати проповідь священника, й усі бачили, як Малий Клаус орав ниву п'ятьма кіньми, дуже тим тішився, стьобав батоном і вигукував:

— Гаття, мої конячки!

— Не кажи так, — попросив Великий Клаус. — У тебе ж лише один кінь!

Та тільки хтось із людей проходив повз Малий Клауса, як він забував про свою обіцянку й гукав:

— Гаття, мої конячки!

— Прошу тебе — припини! — мовив Великий Клаус. — Якщо ти ще раз таке скажеш, то я вперіщу в лоб твого коня так, що він відкине копита!

— Що ж, я більше такого не казатиму! — відповів Малий Клаус.

Та тільки перехожі привіталися з ним, він на тих радіощах, що орав ниву п'ятьма кіньми, хвацько стьобнув батоном і вигукнув:

— Гаття, мої конячки!

Ганс Християн Андерсен

Принц побрався з нею, бо тепер уже знав напевно, що ця дівчина *справжня* принцеса. А горошину передали до Музею рідкісних речей¹, де вона перебуває і досі, якщо її ніхто звідти не поцупив.

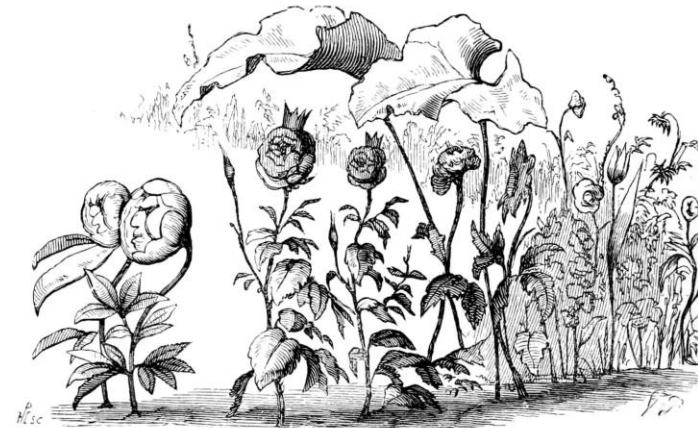
І запам'ятай собі гарненько — я геть нічого не вигадав, так воно все й було!

¹ Музей рідкісних речей — заснований у Копенгагені з ініціативи короля Фредерика III, вперше згадується під 1651 р. Існував до 1821 р., після чого був розформований: більшу частину експонатів було передано до Музею мистецтв у Копенгагені.

Квіти малої Іди¹

— Бідолашні мої квіти! Зовсім помарніли! — скрикнула мала Іда. — Ще вчора ввечері були красиві, а тепер так зів'яли! Що це з ними? — спитала вона студента, що сидів на канапі.

Мала Іда дуже любила того студента. Він весь час розказував їй якісь дивовижні історії та вирізав химерні ви-

¹ Казку створено 1835 р. і вперше опубліковано того самого року у першому випуску першого тому «Казок, розказаних дітям». Це — перший оригінальний твір Андерсена в казковому жанрі. Прототипом головної героїні твору — «малої Іди» — стала Іда Тіле, дочка Андерсенового приятеля — письменника й фольклориста Юста Матіаса Тіле (1795–1874).

Зміст

Незгасне сонце данської літератури. <i>Галина Кирпа</i> . . .	5
Кресало	13
Малий Клаус і Великий Клаус	24
Принцеса на горошині	42
Квіти малої Іди	45
Дюймовочка	57
Капосний хлопчик	74
Русалонька	78
Нове вбрання короля	112
Стокротка	120
Непохитний олов'яний солдатик	127
Дикі лебеді	135
Летюча скриня	161
Лелеки	171
Свинопас	179
Гречка	188
Соловейко	192
Гидке каченя	208
Ялінка	224
Снігова Королева. <i>Казка в семи оповідках</i>	237
<i>Оповідка перша,</i> <i>в якій ідеться про люстро та скалки</i>	238

Зміст

<i>Оповідка друга</i> Хлопчик і дівчинка	240
<i>Оповідка третя</i> Квітник бабуні-чаклунки	248
<i>Оповідка четверта</i> Принц і принцеса	258
<i>Оповідка п'ята</i> Мала розбійниця	268
<i>Оповідка шоста</i> Лапландка і фінка	275
<i>Оповідка сьома</i> Що відбувалося в палаці Снігової Королеви та що сталося потім	280
Бузинова Матуся	287
Штопальна голка	300
Чарівний пагорб	306
Червоні черевички	317
Пастушка й сажотрус	327
Дівчинка з сірниками	335
Малий Тук	340
Крапля води	349
Щаслива сімейка	353
Історія однієї матері	359
Льон	368
Домовичок із дому крамаря	375
П'ятеро з горохового стручка	382
Свинка-скарбничка	388
Пелюстка з небесного саду	392

